

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Ing. J. M.**, zast. JUDr. Emilem Fleglem, advokátem se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Velitel vzdušných sil**, se sídlem Vítězné náměstí 1500/5, Praha 6, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2021, č. j. MO 295138/2021-3031, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 4. 2022, č. j. 55 A 68/2021 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši **4 114 Kč** k rukám žalobcova zástupce JUDr. Emila Flegela, advokáta se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí velitele 26. pluku velení, řízení a průzkumu (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 9. 2021, č. j. MO 267932/2021-6950, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který následně napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 15. 9. 2021 a poslední den k podání odvolání připadl na čtvrtek 30. 9. 2021. Odvolání žalobce bylo tohoto dne dodáno do datové schránky Ministerstva obrany ID *ukbwcd*, Fakturace (Ministerstvo obrany), z níž bylo následujícího dne přeposláno do datové schránky Ministerstva obrany ID *hyyaavk*, která byla uvedena v záhlaví prvostupňového rozhodnutí. Podání prostřednictvím datové schránky vůči orgánu veřejné moci dle § 18 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), je učiněno okamžikem dodání datové zprávy do schránky orgánu veřejné moci, jímž se objektivně ocitne v jeho dispoziční sféře.

[3] Z hlediska účinků podání je dle § 40 odst. 1 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podstatné, zda se elektronicky učiněné podání dostalo do dispozice věcně a místně příslušného správního orgánu. Není rozhodné, zda se jednalo o jiný útvar, než který je příslušný v rámci organizační struktury daného správního orgánu. Pouze pokud by bylo podání dodáno do datové schránky jiného správního orgánu, bylo by namíste využít postup dle § 12 správního řádu a věc postoupit příslušnému orgánu. Ačkoliv byl v daném případě v kompetenčním smyslu prvostupňovým orgánem velitel 26. pluku velení, řízení a průzkumu, nikoli Ministerstvo obrany jako celek, v organizačním smyslu působí prvostupňový orgán jako organizační složka státu, která nedisponuje vlastní datovou schránkou orgánu veřejné moci. Ačkoliv bylo odvolání poslední den lhůty dodáno do datové schránky Ministerstva obrany fakultativně zřízené dle § 6 odst. 2 zákona o elektronických úkonech pro účel nesouvisející s předmětem daného správního řízení, bylo tímto okamžikem podáno věcně a místně příslušnému správnímu orgánu ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Odvolání proto bylo včasné a nebylo možné jej zamítnout jako opožděné dle § 92 odst. 1 správního řádu.

II. Obsah kasační stížnosti žalovaného a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu porušení pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu ohledně dodržení lhůty pro podání odvolání. V záhlaví prvostupňového rozhodnutí byla uvedena jako datová schránka určená pro komunikaci se správním orgánem I. stupně datová schránka ID *hyyaavk*, tj. ústřední datová schránka obligatorně zřízená pro Ministerstvo obrany dle § 6 odst. 1 zákona o elektronických úkonech. Naopak fakultativně zřízená datová schránka dle § 6 odst. 2 uvedeného zákona slouží zejména pro vnitřní potřebu konkrétní organizační jednotky či pro potřeby konkrétní agendy. Je proto zjevné, že žalobce nemohl pro účely podání odvolání využít fakultativně zřízenou datovou schránku, jelikož nebyla datovou schránkou pro činnost správního orgánu I. stupně. V § 6 odst. 3 písm. a) zákona o elektronických úkonech jsou stanoveny náležitosti žádosti o zřízení další schránky orgánu veřejné moci, mezi které patří nejen název orgánu veřejné moci, ale rovněž název vnitřní organizační jednotky orgánu veřejné moci, pro jejíž potřebu se datová schránka zřizuje. Při absenci fakultativně zřízené datové schránky pro činnost správního orgánu I. stupně byl žalobce povinen využít ústřední a obligatorně zřízenou

pokračování

datovou schránku pro Ministerstvo obrany ID *hyyaavvk*, kterou ostatně využíval po celou dobu správního řízení a která byla uvedena i v záhlaví prvostupňového rozhodnutí.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Stěžovatel sice správně cituje § 6 odst. 2 zákona o elektronických úkonech, ale poté mu z textu „zejména slouží pro vnitřní potřebu“ vypadlo slovo „zejména“ a v závěru již hovoří o datové schránce „výhradně“ zřízené pro určitou činnost orgánu veřejné moci. Stěžovatel nepředestřel žádný racionální argument, ze kterého by vyplývalo, proč by doručení do jedné datové schránky věcně a místně příslušnému správnímu orgánu nemělo být pokládáno za řádné doručení tomuto orgánu. Trvat na tom, že podání musí být doručeno pouze do konkrétní datové schránky správního orgánu, by bylo přepjatým formalismem.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Posoudil ji v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Dle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu mimo jiné platí: *Pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, (...) je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu (...).*

[10] Dle § 6 odst. 1 zákona o elektronických úkonech platí: *Datovou schránku orgánu veřejné moci zřídí ministerstvo bezplatně orgánu veřejné moci, a to bezodkladně po jeho vzniku a v případě, že orgán veřejné moci vzniká zápisem do evidence podle jiného právního předpisu, bezodkladně po jeho zápisu do rejstříku orgánů veřejné moci a soukromoprávních uživatelů údajů.* Dle odst. 2 tohoto ustanovení platí: *Další datové schránky orgánu veřejné moci zřídí ministerstvo orgánu veřejné moci bezplatně na žádost tohoto orgánu do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti. Datová schránka podle věty první se zřizuje zejména pro potřebu vnitřní organizační jednotky orgánu veřejné moci nebo výkonu konkrétní agendy nebo činnosti orgánu veřejné moci.* Dle odst. 5 daného ustanovení platí, že orgánu veřejné moci se zřizuje pouze datová schránka orgánu veřejné moci.

[11] Zásadní otázkou v dané věci je, zdali lze považovat odvolání doručené poslední den lhůty do datové schránky věcně a místně příslušného správního orgánu, která je však zřízena pro přijímání jiného druhu písemností, za podání řádně a včas doručené tomuto orgánu. Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že správní orgán I. stupně doručil dne 15. 9. 2021 tehdejšímu zástupci žalobce prvostupňové rozhodnutí (č. l. 36 správního spisu), které obsahovalo poučení o tom, že žalobce může proti tomuto rozhodnutí podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení. Mezi účastníky řízení není sporné, že posledním dnem této lhůty byl čtvrtek 30. 9. 2021. Zástupce žalobce dle doručky na č. l. 37 správního spisu zaslal dne 30. 9. 2021 v 23:27:18 odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí do datové schránky ID *ukbwxcxd*, Fakturace (Ministerstvo obrany). Z této schránky bylo odvolání dne 1. 10. 2021 v 7:29:36 postoupeno do datové schránky ID *hyyaavvk*, Ministerstvo obrany. Stěžovatel

následně žalobcovo odvolání napadeným rozhodnutím zamítl dle § 92 odst. 1 správního řádu jako opožděné, jelikož za den podání odvolání považoval pátek 1. 10. 2021.

[12] Dle § 37 odst. 5 správního řádu platí, že podání se činí u *správního orgánu, který je věcně a místně příslušný. Podání je učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo.* V projednávané věci je nesporné, že odvolání mělo být podáno do datové schránky Ministerstva obrany, jelikož správní orgán I. stupně, u kterého měl žalobce dle § 86 odst. 1 správního řádu podat odvolání, nedisponuje vlastní datovou schránkou, a proto užívá ústřední obligatorně zřízenou datovou schránku Ministerstva obrany. Tuto skutečnost potvrzuje i stěžovatel v kasační stížnosti. Datová schránka nazvaná Fakturace (Ministerstvo obrany), do které bylo poslední den lhůty doručeno žalobcovo odvolání, je pouze fakultativně zřízená datová schránka dle § 6 odst. 2 zákona o elektronických úkonech. Zákon o elektronických úkonech neupravuje zvláštní pravidla pro doručování do fakultativně zřízené datové schránky orgánu veřejné moci ani vzájemné vztahy doručování mezi datovými schránkami zřízenými podle jeho § 6 odst. 1 a odst. 2. Z ničeho též nevyplyvá, že by v případě podání do fakultativně zřízené datové schránky měl být uplatněn obdobný postup, jako je tomu u § 12 správního řádu, dle kterého platí, že pokud dojde k podání správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, nepříslušný správní orgán bezodkladně toto podání *usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil.*

[13] Ačkoliv Ministerstvo obrany pro přeposlání žalobcova odvolání z jedné datové schránky do druhé použilo slovo „POSTOUPENÍ“, výše uvedený postup dle § 12 správního řádu nemohl být využit, jelikož dopadá pouze na situace, kdy je podání doručeno věcně nebo místně nepříslušnému správnímu orgánu. Bez zákonné opory nelze dospět k závěru, že je výše uvedený institut možné obdobně použít i v dalších případech. V dané věci bylo příslušným orgánem Ministerstvo obrany, do jehož dispoziční sféry se žalobcovo odvolání prokazatelně dostalo dne 30. 9. 2021, kdy bylo dodáno do jedné z jeho datových schránek. Jelikož se dle § 6 odst. 5 zákona o elektronických úkonech orgánu veřejné moci zřizují pouze datové schránky orgánu veřejné moci, lze dospět k závěru, že je tento orgán povinen přijímat a vyřizovat podání, které bylo doručeno do kterékoliv z takto zřízených datových schránek. Opačný závěr by byl v neprospěch účastníků správního řízení, kteří by sice doručili své podání věcně i místně příslušnému správnímu orgánu v souladu s § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, nicméně by museli nést negativní následky toho, že nezvolili ke svému podání datovou schránku podle preference správního orgánu.

[14] Výše uvedený závěr potvrzuje i stanovisko Ministerstva vnitra, jako státního orgánu zodpovědného za zřizování a správu datových schránek, nazvané *Datové schránky a činnost správních orgánů* (v aktualizovaném znění od 31. 10. 2012 dostupné na stránkách Ministerstva vnitra na: <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>), které na straně 14 uvádí, že fakultativně zřízená datová schránka „je plnohodnotnou datovou schránkou orgánu veřejné moci, **doručení dokumentu do takovéto datové schránky** či zaslání dokumentu z takovéto datové schránky **má stejné účinky jako v případě užití datové schránky orgánu veřejné moci zřízené přímo ze zákona** (hlavní), tj. např. podání adresované Ministerstvu vnitra učiněné do datové schránky jeho územního pracoviště v Ostravě má stejné důsledky jako podání učiněné do datové schránky Ministerstva vnitra zřízené ze zákona“ (zvýraznění doplnil NSS). Podání odvolání do fakultativně zřízené datové schránky orgánu veřejné moci má tedy stejné účinky jako v případě podání odvolání do jeho obligatorně

pokračování

zřízené datové schránky. Krajský soud proto dospěl ke správnému závěru, že doručení odvolání poslední den lhůty do datové schránky ID *ukbwcd* bylo třeba považovat za včasné.

[15] K námitce ohledně náležitostí nutných ke zřízení fakultativní datové schránky dle § 6 odst. 3 zákona o elektronických úkonech NSS konstatuje, že toto ustanovení pouze stanoví, co musí obsahovat žádost podaná k Ministerstvu vnitra pro zřízení datové schránky dle § 6 odst. 2 výše uvedeného zákona. Z tohoto ustanovení nelze učinit závěr, že tyto náležitosti jsou závazné pro účastníka správního řízení.

[16] Namítá-li stěžovatel, že žalobce po celou dobu správního řízení užíval pro komunikaci obligatorně zřízenou datovou schránku Ministerstva obrany ID *hyyaavk*, NSS ze správního spisu zjistil, že se dané tvrzení nezakládá na pravdě. Žalobcův zástupce naopak na fakultativně zřízenou datovou schránku ID *ukbwcd* zaslal plnou moc a žádost o nahlédnutí do správního spisu, které byly dne 29. 12. 2020 přeposlány na obligatorně zřízenou datovou schránku (č. 1. 12 správního spisu). Následně na fakultativně zřízenou datovou schránku zaslal žádost o odročení ústního jednání, která byla do obligatorně používané datové schránky Ministerstva obrany přeposlána dne 13. 5. 2021 (č. 1. 26 správního spisu). Této žádosti bylo dne 17. 5. 2021 vyhověno bez jakéhokoliv upozornění, že ji žalobce zaslal do nesprávné datové schránky. Shodně byla do fakultativně zřízené datové schránky zaslána i substituční plná moc (č. 1. 29 správního spisu) a vyjádření k podkladům pro rozhodnutí (č. 1. 34 správního spisu). Není proto pravdou, že by žalobce v rámci správního řízení komunikoval pouze prostřednictvím obligatorně zřízené datové schránky Ministerstva obrany. Sám žalobce vysvětloval svůj postup během řízení před krajským soudem v replice k vyjádření žalovaného tak, že fakultativně zřízená datová schránka se jeho zástupci načetla v advokátním programu Praetor ze systému ARES podle zadaného IČO Ministerstva obrany. Pokud tedy chce stěžovatel vzbudit dojem, že žalobce celou dobu používal obligatorně zřízenou datovou schránku, a teprve pro zaslání odvolání zvolil fakultativně zřízenou datovou schránku, například z obstrukčních důvodů, nelze mu přitakat.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Neúspěšný stěžovatel proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[19] Žalobce měl ve věci plný úspěch, má tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v tomto řízení důvodně vynaložil. Tyto náklady se sestávají z odměny zástupce žalobce JUDr. Emila Flegela, advokáta se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, který v řízení učinil jeden úkon právní služby, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d)

advokátního tarifu, 3 100 Kč. Dále žalobcovu zástupci náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Žalobcův zástupce doložil na č. l. 12 spisu NSS rozhodnutí o registraci k dani prokazující, že je plátcem DPH, celková výše odměny proto činí 4 114 Kč. K zaplacení náhrady nákladů řízení byla stěžovateli stanovena přiměřená lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2022

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu